

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. E.**
st. přísl. X

zast. advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2023, č. j. OAM-350/ZA-ZA10-ZA17-2023,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a jeho předcházející průběh

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2023, č. j. OAM-350/ZA-ZA10-ZA17-2023 („napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 1. 6. 2023. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Podle žalovaného žalobce odůvodňoval svoji žádost pouze ekonomickými důvody. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 27. 3. 2023. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 31. 3. 2023 sdělil, že je Kurd, ve vlasti bydlel v X, do České republiky přicestoval kamionem dne 27. 3. 2023. O mezinárodní ochranu žádá, protože jim v X shořel dům. Neměl střechu nad hlavou, má finanční problémy se uživit.
3. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce mimo jiné uvedl, že jediné problémy, které v Turecku měl, byly problémy finanční. Kvůli tomu odjel do Istanbulu. Tam pracoval týden na stavbě a poté odjel do Evropy. V Turecku má dluh, jeho strýc si půjčil peníze v bance, které pak půjčil žalobci na cestu do Evropy.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou. V průběhu správního řízení vyplynulo, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce jsou jen a pouze ekonomické důvody. Žalobce sám řekl, že z vlasti odešel, protože ztratil bydlení a má finanční potíže. Žalovaný při posuzování žádosti žalobce vycházel z následujících informací o zemi původu žalobce: Informace Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, červen 2022, Ekonomický výhled – Turecko, ze dne 13. 9. 2022; Informace Mezinárodní organizace pro migraci, červenec 2022, Přehled údajů o zemi za rok 2022 – Turecko, ze dne 23. 2. 2023 a z Informace OAMP, Zemětřesení v Turecku ze dne 3. 4. 2023.
5. Ze shromážděných informací plyne, že ekonomická situace v Turecku je tíživá, zejména se jedná o inflaci, která znehodnocuje tamní měnu. Ekonomické podmínky ale dopadají na všechny tamní občany stejně, pouhá nepříznivá ekonomická situace není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud jde o zemětřesení, kterým bylo Turecko zasaženo, žalobce je mladý, praceschopný muž a pro svůj život si může zvolit oblast, která zemětřesením zasažena nebyla. Zemětřesení je ničivou přírodní událostí, žalovaný však nedospěl k závěru, že by návrat žalobce do země původu představoval vážnou újmu. Turečtí občané po svém návratu do Turecka nečelí žádným obtížím.

III. Žaloba

6. Žalobce navrhl aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu projednání. Přestože současná nedobrá ekonomická situace dopadá na všechny občany stejně, nezbavuje to žalovaného povinnosti posoudit, zda osoby kurdské národnosti v současnosti nepřežívají v Turecku na hranici bída.
7. Žalovaný nezkoumal, do jaké míry je pro kurdskou rodinu závažné, pokud přijde o své bydliště, a zda je možné vybudovat si nové stálé bydliště. Jakákoliv nepříznivá situace postihuje vždy všechny občany, což neznamená, že všichni chtějí v takovém prostředí žít. V Turecku panuje více než špatná ekonomická situace, ale osobám žijícím na jihovýchodě Turecka hrozí přežití na hranici bída, zemětřesení v Turecku této situaci rozhodně neprospělo.

8. Každý má právo na nerušený soukromý a rodinný život, žalobce svůj soukromý život na území Turecka nyní žít nemůže, neboť v Turecku přežívá na hranici bída. Žalobce má za to, že by jeho žádost mohla splnit ustanovení §14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Česká republika je zavázána k respektování práva na soukromý a rodinný život garantovaný Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Trval na správnosti napadeného rozhodnutí a odkázal na jeho odůvodnění. Z obsahu správního spisu plyne, že motiv podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl pouze ekonomický. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobce neuvedl žádné potíže související s jeho kurdeskou národností. Žalovanému nevznikla povinnost se touto problematikou zabývat. Je to právě žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení.
10. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je naprosto výjimečným a specifickým právním institutem, jež má poskytnout žadateli ochranu před porušováním jeho základních lidských práv, neslouží však k legalizaci pobytu v České republice a nelze ji tak zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky. K těmto účelům je možné využít některý z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
11. Podle žalovaného není z žaloby patrné, z čeho žalobce dovozuje, že napadené rozhodnutí bude mít za následek zásah do jeho soukromého a rodinného života. Důsledky plynoucí z neudělení některé z forem mezinárodní ochrany nemohou toto právo žalobce nijak poškodit. Dle žalovaného nelze považovat vycestování žalobce do země původu za rozporné s mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána (zejména s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv), neboť žalobce může svůj rodinný život realizovat ve své vlasti. K realizaci rodinného života na území České republiky má žalobce k dispozici standardní instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
13. Žaloba není důvodná.
14. Dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná „jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.“
15. Po prostudování správního spisu a napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že žalobce svou žádost skutečně založil pouze na ekonomických důvodech. Ty však nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Jak ustáleně judikuje Nejvyšší správní soud, „obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, srov. též rozsudek ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020-29).

16. I v žalobní argumentaci žalobce primárně poukazuje na nepříznivou ekonomickou situaci. Svá tvrzení však stupňuje, resp. vyčítá žalovanému, že se nezabýval tím, zda Kurdové v Turecku pouze nepřežívají na hranici bída. K tomu je nutno uvést, že v tomto typu řízení spočívá povinnost tvrzení především na žadateli. Pokud žadatel tuto svoji povinnost nesplní, nelze na žalovaném požadovat, aby k neexistujícímu tvrzení shromažďoval informace. Povinnost zjistit skutečný stav věci je žalovaný povinen zásadně pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59).
17. Soud musí dát zapravdu žalovanému, že žalobce ve správním řízení vedle obecného konstatování špatné ekonomické situace nesdělil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný neměl důvod zabývat se životním standardem žalobce v jeho vlasti, neboť žalobce žádné bližší okolnosti svého života ve vlasti neuváděl. V žalobě obecně poukazoval na bídu a stejně obecně argumentoval zásahem do svého soukromého a rodinného života. Ze skutečností uváděných žalobcem nevyplývá, že by měl v České republice jakékoliv bližší vazby. Naopak žalobce ve správním řízení sám sdělil, že zde nemá rodinu ani přátele. Ze skutečností sdělených žalobcem jakkoli neplyne, že by jeho právo na soukromý a rodinný život mohlo být v důsledku neudělení některé z forem mezinárodní ochrany, resp. v důsledku povinnosti vycestovat do země původu, ohroženo.
18. Žalobce v řízení před správním orgánem neuváděl žádné potíže, které by souvisely s jeho kurdskou národností. Žalovanému proto nelze vyčítat, že se touto skutečností nezabýval. K tomu lze dodat, že nesnázemi, jimž čelí Kurdové v Turecku, se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Dovodil přitom, že nesnáze Kurdů v Turecku sice existují, ale nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28; ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30; ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, či usnesení ze dne 14. 1. 2022, č. j. 2 Azs 240/2021-27 a v mnoha dalších rozhodnutích). Soud nemá na podkladě shromážděných informací o zemi původu žalobce za to, že by měl být tento obecný závěr aktuálně přehodnocen.
19. Žalobce ve správním řízení netvrdil, že by měl nějaké problémy v souvislosti s dopady zemětřesení v Turecku z února 2023. Tvrzení o zemětřesení se objevuje teprve v žalobě, v souvislosti se špatnou ekonomickou situací. Dopady zemětřesení však nepředstavují skutečnosti svědčící o tom, že by žalobci hrozilo pronásledování nebo vážná újma v podobě trestu smrti, špatného zacházení nebo ohrožení života v souvislosti s ozbrojeným konfliktem.
20. Obsah odůvodnění rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany v první řadě předurčují důvody, které žadatel v řízení prezentuje. Z tvrzení, které žalobce v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany předestřel, nebyly patrné žádné azylově relevantní skutečnosti, které by mohl žalovaný ověřit nebo důkladněji zjišťovat. Ve věci zároveň nebylo zjištěno, že by v Turecku od vydání napadeného rozhodnutí došlo k novým skutečnostem ve smyslu § 32 odst. 9 zákona o azylu, které by měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které mu žalobce vytýká, a neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě napadené rozhodnutí zrušit; žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 16. listopadu 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně